

Hva er viktig for grunneiernes næringsutøvelse når arealbruk på og rundt Hardangervidda fastsettes?

v/ Kit Hedegart Flaata, styreleder
Hardangervidda
grunneigarsamkipnad, HG

HG

- HG er overbyggningsorganet for grunneierne
- Organisasjonen ble til som følge av nasjonalparkopprettelsen i 1981
- Oppmot 70% av det private arealet på vidda er inneldt i HG
- Over 50% av HG ligger i nasjonalparken

Villreinutvalget

- 4 fra HG + 4 fra fjellstyrene
- Viltforvalter ansatt som sekretær
- Driftsplan og kvoteforslag
- Nemnda, politisk valgt, har vedtaksmyndighet
- Utfører minimumstillinger
- Bistår NINA ved feltarbeid
- Har et godt grep om villreinforvaltningen

Oppsyn

- Tre organ:
  - Politiet
  - Statens naturoppsyn, SNO
  - Hardangervidda fjelloppsyn, HF
- HF er fjellstyrenes oppsynsorgan. HG er på vei inn som medeier.
- HFs ansatte har begrenset politimyndighet

HG og villreinen

- HG er en del av forvaltningen
- HG vil en sterk og levedyktig stamme
- Ressurs for bygdene rundt vidda
- Forstyrning- se på motorisert og ikke-motorisert ferdsel.
- Sumeffekt
- Villreinen er ikke truet
- Planverket kommer til å sikre leveområdene

HG og grensene

1. Spar oss for gråsoner/influensområder. Skaper usikkerhet.
2. Dårlig prosess rundt fylkesdelplanens nye kart over villreinens leveområder.
3. Ny grensedragning for villreinens leveområder ↔ tellende villreinareal?

HG og andre brukergrupper. Karakteristisk for oss:

- Næringsvirksomhet på egen grunn
- Salg og service (friluftsliv, fiske, jakt, lokalmat, frakt). Tilgang for befolkningen.
- Står for en lang tradisjon av nærhet til fjellet. Lokal kunnskap er viktig. Brikke i bygdens overlevelse.
- Vår virksomhet er nennsom småskala.
- Spredd utover.

Rent praktisk:

- Behov for husvære, utedo/uthus, evtnt båthus.
- Fraktbehov. Ved, propan, proviant, utstyr, vilt og fisk, materialer mm. En del av frakta kan kun gjøres sommerstid. Oppfordres til frakt vinterstid, men da er reinen mer sårbar for forstyrning.
- Motorfersellov; «til enhver tid mest skånsomme kjøretøy»-traktor??

HG og skrankene

- Fjellteksten + St.meld. nr 21 og 26: Lokalt medansvar, og utmarka som ressurs og grunnlag for verdiskaping i bygdene. Men har noen tenkt å føre det ut i livet?
- Fjellteksten → Rapport: «Verneområder - bruk, vern og verdiskaping» ytterst mangelfull på bruk og verdiskaping!
- Skulle gjerne vist fram tall over verdiskapingen
- Store ringvirkninger i lokalsamfunnet
- Utmarksbonden som tilrettelegger for gode opplevelser i naturen
- Utmarksnæring drives i LNRF-områder. Utleie av jakt og fiske diskrimineres; er ikke landbruk

- Utmarksnæring må få sin egen begrepsforklaring og høre inn under landbruk. Landbruk Pluss fortsatt for snever.

- Forslag på definisjon: Stedbunden økonomisk utnyttning av ressurser i egen utmark. Utmarksbaserte reiselivsaktiviteter uten samme stedbundne tilknytning hører til i en annen kategori.
- Formuler dette inn i fylkesdelplanen. Evtnt vurdering av behov sett i sammenheng med ressursenes størrelse, etter mal av kommende forvaltningsplanen.
- La det bli rettleidende også for motorferdsel-regime. Pass opp for forslag til ny motorfersellov – vil flytte myndighet ut av kommunene.

For å kunne trå varsomt må man ha nærhet og kjennskap.

